Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/2274

10.10.2024

UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2024/2274

z 11. apríla 2024

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Agentúry Európskej únie pre azyl (do 19.1.2022 Európsky podporný úrad pre azyl) za rozpočtový rok 2022

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Agentúry Európskej únie pre azyl za rozpočtový rok 2022,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0106/2024),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) bol konečný rozpočet Agentúry Európskej únie pre azyl (ďalej len „agentúra“) na rozpočtový rok 2022 na úrovni 186 842 192 EUR, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje nárast o 12,46 %; keďže rozpočet agentúry pochádza najmä z rozpočtu Únie;

B. keďže v júni 2022 agentúra podpísala s Komisiou dohodu o príspevku na vykonávanie fázy III nástroja predvstupovej pomoci (IPA) s názvom Regionálna podpora EÚ pre systémy riadenia migrácie citlivé na ochranu na západnom Balkáne, fáza III, zmluva 2“ (ďalej len „IPA III pre západný Balkán“) v celkovej hodnote 6 miliónov EUR a s obdobím vykonávania 47 mesiacov;

C. keďže v roku 2022 došlo k výraznému zvýšeniu rozpočtu agentúry v dôsledku rozšírenia úloh podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2303 ([2]), ktorého cieľom je, aby sa agentúra stala odborným centrom v oblasti azylu;

D. keďže v roku 2022 sa v Únii nachádzalo takmer 1 milión žiadateľov o azyl a približne 4 milióny osôb s dočasnou ochranou;

E. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky agentúry za rozpočtový rok 2022 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) uvádza, že získal primeranú istotu o tom, že ročná účtovná závierka agentúry je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2022 prinieslo mieru plnenia viazaných rozpočtových prostriedkov v bežnom roku na úrovni 96,23 %, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje mierny pokles o 0,44 % (96,67 %); konštatuje, že miera čerpania výdavkových rozpočtových prostriedkov v bežnom roku bola 89,55 %, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2021 predstavuje pokles o 1,36 % (90,91 %); so znepokojením konštatuje pomerne vysokú mieru zrušenia (15 %) finančných prostriedkov prenesených z roku 2021 do roku 2022, čím agentúra nedosiahla ročnú cieľovú mieru menej ako 10 %;

2. zdôrazňuje, že v roku 2022 prijala správna rada agentúry dva rozpočtové pozmeňujúce návrhy; v tejto súvislosti konštatuje, že agentúra vykonala v polovici roka preskúmanie svojho rozpočtu na rok 2022, na základe ktorého rozhodla, že požiada Komisiu o dodatočnú dotáciu vo výške 12 miliónov EUR na viazané rozpočtové prostriedky a 6 miliónov EUR na výdavkové rozpočtové prostriedky s cieľom riešiť dodatočné úlohy vyplývajúce z humanitárnej krízy vyvolanej nezákonnou a nevyprovokovanou ruskou inváziou na Ukrajinu; poznamenáva, že tieto sumy boli zahrnuté do prvého rozpočtového pozmeňujúceho návrhu agentúry prijatého v septembri 2022; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že jesenné preskúmanie rozpočtu a plánovania agentúry poukázalo na nepredvídané oneskorenia pri vykonávaní operačných plánov súvisiacich s ukrajinskou krízou, čo viedlo k negatívnemu (druhému) rozpočtovému pozmeňujúcemu návrhu prijatému správnou radou v novembri 2022, ktorým sa znížili výdavkové rozpočtové prostriedky o 12 miliónov EUR; napokon poznamenáva, že v rozpočtovom pozmeňujúcom návrhu agentúry sa odzrkadlil aj dobrovoľný príspevok Dánska (druhá splátka vo výške 94 063 EUR) na realizáciu „Plánu spolupráce medzi EASO a Egyptom“ a prvé predbežné financovanie (vo výške 2 968 129 EUR) pre IPA III pre západný Balkán;

([1]) Ú. v. EÚ C 38, 31.1.2023, s. 180.
([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2303 z 15. decembra 2021 o Agentúre Európskej únie pre azyl a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 439/2010 (Ú. v. EÚ L 468, 30.12.2021, s. 1).

3. berie na vedomie pripomienku zo správy Dvora audítorov týkajúcu sa príspevkov krajín pridružených k schengenskému priestoru do rozpočtu agentúry, že dohody uzavreté medzi Úniou a týmito krajinami, ktoré slúžia ako právny základ pre výpočet týchto príspevkov, sú nejasné a umožňujú rôzny výklad, čo viedlo k tomu, že príspevky jednotlivých krajín pridružených k schengenskému priestoru (do rozpočtu agentúry) sa rovnali nedoplatkom vo výške približne 0,7 milióna EUR (7 %) z dôvodu použitia vzorca výpočtu, ktorý Dvor audítorov považuje za chybný, pretože pomer príspevkov sa vynásobí sumou, ktorá odráža len dotáciu z rozpočtu Únie na činnosti agentúry, zatiaľ čo podľa Dvora audítorov by táto suma mala zahŕňať aj podiel krajín pridružených k schengenskému priestoru; vyzýva Komisiu, aby sa touto otázkou zaoberala pri nadchádzajúcich rokovaniach s krajinami pridruženými k schengenskému priestoru o nových dohodách, ktoré sa budú týkať účasti týchto krajín na práci agentúry, s cieľom zabezpečiť v nich väčšiu jasnosť;

Výkonnosť

4. konštatuje, že v roku 2022 sa výkonnosť agentúry merala na základe 204 ročných cieľov, z ktorých 48 % bolo prekročených, 26 % dosiahnutých, 10 % takmer dosiahnutých, 12 % oneskorených a 4 % sa neuplatňujú;

5. chváli agentúru za významný pokrok, ktorý dosiahla v roku 2022 pri plnom vykonávaní nových ustanovení nariadenia (EÚ) 2021/2033; na základe správy agentúry o následných opatreniach k udeleniu absolutória za rok 2021 (ďalej len „správa o následných opatreniach“) berie na vedomie najmä skutočnosť, že agentúra zriadila poradné fórum, ako aj rezervný fond pre oblasť azylu, ktorý v polovici júna 2023 už tvorilo 360 schválených expertov z členských štátov (z 500, ako sa vyžaduje v uvedenom nariadení), a uskutočnila proces prijímania svojho úradníka pre základné práva, ktorý sa ujal funkcie v máji 2023, ako aj konzultácie so zainteresovanými stranami s cieľom vypracovať a prijať mechanizmus vybavovania sťažností; v súvislosti s mechanizmom monitorovania konštatuje, že metodika a program sú v štádiu vývoja a ich prijatie je plánované na 1. štvrťrok 2024, po ktorom bude nasledovať pilotné monitorovanie;

6. v súvislosti s oblasťou činnosti týkajúcou sa vysielania styčných úradníkov do členských štátov a tretích krajín konštatuje, že obmedzenie ľudských zdrojov viedlo agentúru k zoskupovaniu členských štátov, pričom jeden styčný úradník pokrýva až štyri členské štáty, ako aj k nedostatočnému časovému harmonogramu pre rozvoj styčných úradníkov v tretích krajinách; uznáva, že agentúra potrebuje dodatočné zdroje na úplné vykonávanie požiadaviek nariadenia (EÚ) 2021/2303 v tejto oblasti, a opätovne vyzýva Komisiu, aby pri rozhodovaní o budúcich plánoch pracovných miest lepšie zohľadnila prevádzkové potreby agentúry;

7. uznáva, že v roku 2022 agentúra čelila novým úlohám a viacerým výzvam v dôsledku ruskej nezákonnej invázie na Ukrajinu; v tejto súvislosti poznamenáva, že na žiadosť príslušných vnútroštátnych orgánov agentúra rozšírila svoju činnosť na ďalších šesť členských štátov, čo viedlo k vypracovaniu operačných plánov v celkovo 14 členských štátoch; oceňuje, že agentúra pomáha týmto členským štátom aj pri vykonávaní smernice o dočasnej ochrane; ďalej konštatuje, že agentúra podporila program dobrovoľného presunu, ktorý pomáha osobám utekajúcim z Ukrajiny presídliť sa do Únie a požiadať o dočasnú ochranu, poskytla školenia o dočasnej ochrane pre vnútroštátne správne orgány, vypracovala komunikačné produkty pre jednotlivé krajiny (brožúry, letáky a plagáty) s prispôsobenými informáciami o dočasnej ochrane, zvýšila počet vypracovaných situačných analýz a po prvýkrát vyslala pracovníkov do krajiny mimo Únie (Moldavsko); ďalej oceňuje silnú angažovanosť agentúry v oblasti vonkajšieho rozmeru spoločného európskeho azylového systému (CEAS), ktorý pomáha krajinám EÚ+ presídliť 2 585 osôb prostredníctvom podpory 13 výberových misií a troch misií pred odchodom;

8. okrem iných úspechov za rok 2022 vyzdvihuje, že agentúra vytvorila približne 3 000 strán produktov s informáciami o krajine pôvodu, riešila viac ako 1 000 individuálnych lekárskych žiadostí súvisiacich s činnosťami agentúry v oblasti zdravotných informácií o krajine pôvodu, uskutočnila školenia, ktoré oslovili rekordný počet, celkovo 13 000 účastníkov, a uverejnila a/alebo aktualizovala usmernenia pre jednotlivé krajiny (Somálsko, Afganistan a Irak); vyjadruje agentúre uznanie aj za pomoc krajinám západného Balkánu prostredníctvom budovania inštitucionálnych kapacít, odbornej prípravy a poradenstva na pracovisku v oblasti základných azylových konaní v Albánsku, Bosne a Hercegovine, Kosove, Čiernej Hore, Severnom Macedónsku a Srbsku;

Efektívnosť a prínos

9. konštatuje, že agentúra spolupracuje s viacerými agentúrami v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí (napr. Frontex, eu-LISA, FRA, CEPOL), okrem iného v oblasti produktov situačného povedomia, podpory pri riešení operačných výziev (vrátane nasadeného personálu), vzdelávania a výmeny informácií, ako aj odbornej prípravy a budovania kapacít; zdôrazňuje význam spolupráce pre správne rozdelenie zdrojov; ďalej konštatuje, že na základe dohody o úrovni služieb je agentúra eu-LISA hostiteľom miesta obnovy pre logickú infraštruktúru a komunikáciu IKT agentúry; nabáda agentúru, aby v rámci svojho nového mandátu naďalej skúmala možnosti výmeny osvedčených postupov a príležitostí s cieľom vymieňať si zdroje a ďalej rozvíjať synergie s inými agentúrami v oblastiach spoločného záujmu s cieľom zvýšiť efektívnosť;

10. víta opatrenia agentúry prijaté v roku 2022 na zvýšenie efektívnosti a zjednodušenie, ako je zníženie počtu procedurálnych krokov, automatizácia opakujúcich sa úloh a zavedenie organizačného modelu poskytovania horizontálnych služieb, ktorý približuje administratívne odborné znalosti k miestu použitia prostredníctvom vzdialenej prítomnosti, prítomnosti na mieste alebo hybridnej prítomnosti, čím sa zvýhodňujú operácie v jednotlivých krajinách v oblastiach, ako je finančné iniciovanie transakcií, podpora IKT, právna podpora a správa zariadení; chváli zvýšenú efektívnosť agentúry pri zabezpečovaní bezpečnosti zamestnancov vo viacerých operáciách v jednotlivých krajinách s využitím rovnakých zdrojov ako v roku 2021; ďalej konštatuje, že agentúra zaviedla niekoľko opatrení zameraných na zvýšenie efektívnosti v oblasti kybernetickej bezpečnosti (napr. prostredníctvom automatizovaného pracovného postupu reakcie na incidenty), obstarávania (prostredníctvom vymenovania kontaktných miest pre najčastejšie nakupovaný tovar a služby s cieľom zvýšiť kvalitu a včasnosť postupov a poskytnúť podporu od počiatočných fáz obstarávania), IKT (poskytnutím jednotného referenčného miesta používateľom o stave ich požiadaviek) a ľudských zdrojov (okrem iného otvorením prvých modulov systému SYSPER týkajúcich sa identity, organizácie, prevádzkovateľov, osobných údajov a riadenia času, ako aj systému spracovania žiadostí v oblasti ľudských zdrojov pre podporné služby poskytované všetkým zamestnancom agentúry); vyzýva agentúru, aby v plnej miere zaviedla nástroj Komisie na riadenie verejného obstarávania; berie na vedomie opätovné zvýšenie podielu zdrojov vyčlenených na prevádzkové činnosti agentúry, ktoré zodpovedá 79,13 % v roku 2022 (v porovnaní so 72,14 % v roku 2021 a 68,68 % v roku 2020) na základe konsolidovanej správy o činnosti agentúry za rok 2022 (ďalej len „konsolidovaná správa o činnosti agentúry za rok 2022“);

11. na základe správy Dvora audítorov s poľutovaním konštatuje, že agentúra nie je medzi agentúrami, ktoré vypracovali podnikové plány s cieľom zlepšiť energetickú efektívnosť a klimatickú neutralitu svojich činností, majú určitú formu environmentálnych správ zahrnutých do svojich výročných správach o činnosti a získali registráciu EMAS; z odpovedí agentúry na písomné otázky Európskeho parlamentu však vyzdvihuje, že v roku 2022 agentúra začala prvú fázu prípravy na navrhnutie a zavedenie systému environmentálneho manažérstva a prijala prípravné opatrenia pre jeho ďalšie fázy; nabáda agentúru, aby sa naďalej zapájala do činností zameraných na budovanie kapacít, ako aj do spolupráce s inými agentúrami a inštitúciami Únie s cieľom urýchliť proces certifikácie agentúry v rámci schémy EMAS; zdôrazňuje, že agentúra zahŕňa environmentálne aspekty do technických špecifikácií alebo kritérií pre zadanie zákazky, napr. v prípade zákaziek na výstavbu budov, stravovacích služieb, upratovacích služieb a pod.; vyzýva agentúru, aby zvážila aj vypracovanie svojej politiky ekologického verejného obstarávania; naliehavo vyzýva agentúru, aby zvážila zavedenie stredne udržateľných a energeticky účinných riešení pre svoju infraštruktúru aj vnútorné procesy, ako je zvýšené využívanie digitálnych nástrojov a správa dokumentov;

Personálna politika

12. berie na vedomie rodové rozdelenie agentúry s 9 mužmi (69 %) a 4 ženami (31 %) vo vyššom a strednom manažmente (rovnaké rozdelenie ako v roku 2021), s 27 mužmi (48 %) a 29 ženami (52 %) v správnej rade (lepšie rozdelenie v porovnaní s rokom 2021) a s 203 mužmi (39 %) a 316 ženami (61 %) v rámci celkového počtu zamestnancov (rovnaké rozdelenie ako v roku 2021); pripomína, že je dôležité zabezpečiť rodovú rovnováhu zamestnancov, a vyzýva agentúru, aby tento aspekt zohľadnila pri budúcom prijímaní zamestnancov a menovaní do vyššieho a stredného manažmentu; s uznaním berie na vedomie záväzok agentúry zahrnúť do svojej pripravovanej stratégie ľudských zdrojov opatrenia, ktoré budú prioritne podporovať zastúpenie a rozmanitosť pohlaví v agentúre a podporovať programy rozvoja vedúcich pracovníkov prispôsobené začínajúcim manažérom; žiada agentúru, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium podala správu o vykonávaní tohto záväzku;

13. konštatuje, že k 31. decembru 2022 bol plán pracovných miest naplnený len na 90 % (87 % v roku 2021), pričom z 371 dočasných zamestnancov povolených v rámci rozpočtu Únie (v porovnaní so 366 schválenými pracovnými miestami v roku 2021) bolo vymenovaných 333 dočasných zamestnancov; víta opätovné zvýšenie miery obsadenosti agentúry; ľutuje zvýšenie miery fluktuácie agentúry zo 4,1 % v roku 2021 na 8,2 % v roku 2022; konštatuje, že okrem toho v roku 2022 pre agentúru pracovalo 184 zmluvných zamestnancov a 10 vyslaných národných expertov; zdôrazňuje, že Komisia v súvislosti s vojnou na Ukrajine a vykonávaním smernice o dočasnej ochrane poskytla agentúre 90 krátkodobých zmluvných zamestnancov na obdobie dvoch rokov; konštatuje, že v roku 2022 agentúra zverejnila 29 voľných pracovných miest a vydala 138 ponúk na zamestnanie pre dočasných a zmluvných zamestnancov;

14. víta politiku agentúry týkajúcu sa ochrany dôstojnosti osoby a predchádzania psychickému a sexuálnemu obťažovaniu, vykonávanie pravidiel Komisie o vedení správnych vyšetrovaní a disciplinárnych konaní a interné usmernenia týkajúce sa žiadostí o pomoc podľa článku 24 služobného poriadku Únie; z odpovedí agentúry na písomné otázky Európskeho parlamentu konštatuje, že agentúra v roku 2022 dostala tri prípady obťažovania, z ktorých dva boli zamietnuté, keďže neexistovali žiadne dôkazy *prima facie* o obťažovaní, a uzavreté bez ďalších opatrení, zatiaľ čo v treťom prípade bolo začaté správne vyšetrovanie; vyzýva agentúru, aby naďalej informovala orgán udeľujúci absolutórium o výsledku tohto vyšetrovania; s uspokojením konštatuje, že na základe odporúčania útvaru vnútorného auditu Komisie prijala agentúra v apríli 2023 usmernenie k správnemu vyšetrovaniu a disciplinárnym postupom; zdôrazňuje, že je dôležité zaviesť spoľahlivé rámce proti obťažovaniu, najmä vo veľmi stresovom a náročnom pracovnom prostredí; vyzýva agentúru, aby zaviedla systém odbornej prípravy v tejto oblasti pre nových aj súčasných zamestnancov;

15. z následných opatrení agentúry v nadväznosti na horizontálne pripomienky Európskeho parlamentu v súvislosti s postupom udeľovania absolutória za rok 2021, ako aj z následnej správy agentúry vyplýva, že agentúra v posledných rokoch (od roku 2019) využíva pri riešení prípadov údajného obťažovania (t. j. žiadostí o pomoc podľa článku 24 služobného poriadku Únie) služby externej advokátskej kancelárie (špecializovanej na právo Únie v oblasti štátnej služby); v tejto súvislosti poznamenáva, že oddelenie právnych služieb agentúry vykonáva hodnotenie s cieľom určiť, či je potrebné požiadať o podporu alebo poradenstvo externú právnickú firmu, a toto oddelenie riadi príslušný postup a vo všetkých týchto prípadoch spolupracuje s oddelením ľudských zdrojov agentúry;

16. pripomína zistenie Dvora audítorov, že v roku 2020 mala agentúra v pláne pracovných miest 16 neobsadených riadiacich miest, pričom 10 z nich bolo obsadených zastupujúcimi manažérmi dlhšie ako jeden rok, ako aj ďalšie problémy, napríklad, že zastupujúci manažéri obsadili dve miesta; na základe následnej správy agentúry s uznaním berie na vedomie následné zmierňujúce opatrenia, ktoré prijala s cieľom dosiahnuť súlad s článkom 7 ods. 2 služobného poriadku Únie, a to najprv znížením počtu dočasne obsadených riadiacich pozícií presahujúcich jeden rok na dva na konci roku 2022 a od roku 2023 ich úplným zrušením, pričom žiaden zamestnanec už nie je na dočasnej riadiacej pozícii dlhšej ako jeden rok; víta záväzok agentúry uprednostniť nábor vedúcich pracovníkov; chváli agentúru za pokrok dosiahnutý v rokoch 2022 a 2023, pokiaľ ide o výberové konania na rôzne pozície stredného a vyššieho manažmentu vrátane pozície zástupcu výkonného riaditeľa, pričom podľa následnej správy agentúry sú dve výberové konania ukončené, zatiaľ čo deväť výberových konaní prebieha alebo nie je ukončených; na základe webového sídla agentúry napokon konštatuje, že k 15. januáru 2024 je vedúci administratívneho centra agentúry dočasne poverený výkonom funkcie, zatiaľ čo vedúci centra pre inštitucionálne a horizontálne záležitosti agentúry je poverený výkonom funkcie; konštatuje, že výberové konanie na pozíciu vedúceho administratívneho centra prebieha a očakáva sa, že bude ukončené v prvom štvrťroku 2024; ďalej konštatuje, že výberové konanie na pozíciu vedúceho centra pre inštitucionálne a horizontálne záležitosti prebieha a očakáva sa, že bude ukončené v prvom štvrťroku 2024; vyzýva agentúru, aby naďalej informovala orgán udeľujúci absolutórium o výsledku všetkých týchto konaní;

17. zdôrazňuje, že zmierňujúce opatrenia, ktoré agentúra prijala s cieľom dodržať článok 7 ods. 2 služobného poriadku Únie, vyšetrovacia misia, ktorú útvar vnútorného auditu vykonal v októbri 2022, práca Dvora audítorov v teréne v rámci auditu za rozpočtový rok 2022, príslušné pripomienky Európskeho parlamentu adresované agentúre v uznesení Európskeho parlamentu o absolutóriu za rok 2021, ako aj (prebiehajúce) vyšetrovanie, ktoré 24. novembra 2022 začal Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“), sa objavili aj v dôsledku anonymného e-mailu, ktorý obsahoval početné obvinenia, okrem iného z nezrovnalostí týkajúcich sa zamestnancov, ktoré spôsobil celý tím vyššieho manažmentu agentúry; vyzýva agentúru na plnú spoluprácu s úradom OLAF pri prebiehajúcom vyšetrovaní; berie na vedomie závery Dvora audítorov v konsolidovanej správe o činnosti agentúry za rok roku 2022, že výpočet príspevkov za zaradenie dočasného obsadenia riadiacich pozícií do platovej triedy bol zákonný a správny, zatiaľ čo dočasné obsadenie pozícií presahujúce jeden rok nebolo v súlade s predpismi, avšak bez toho, aby viedlo k neoprávneným platbám; vyzýva agentúru, aby informovala orgán udeľujúci absolutórium o priebehu a fázach vyšetrovania;

18. vyjadruje znepokojenie nad vnútorným riadením a postupmi agentúry vzhľadom na to, že úrad OLAF v roku 2022 začal vyšetrovanie politík riadenia a personálneho obsadenia, ktoré údajne zahŕňa rodinkárstvo, ako aj vyšetrovanie týkajúce sa nedodržiavania ľudských práv; opakuje svoju výzvu agentúre, aby v plnej miere spolupracovala s vyšetrovacím orgánom a včas informovala orgán udeľujúci absolutórium o výsledkoch a nápravných opatreniach;

19. pripomína, že v roku 2018 úrad OLAF ukončil ďalšie vyšetrovanie, ktoré viedlo k zisteniam súvisiacim napr. s nesprávnym riadením ľudských zdrojov, s odstúpením vtedajšieho výkonného riaditeľa agentúry a s prijatím akčného plánu riadenia zo strany správnej rady agentúry, ktorého cieľom je obnoviť dôveru vnútri a navonok, posilniť štruktúru riadenia a obnoviť vnútorné kapacity; konštatuje, že Dvor audítorov vo svojej výročnej správe uzavrel a považoval za vyriešenú pripomienku týkajúcu sa vysokého počtu neobsadených riadiacich pozícií, ako aj otázok súvisiacich s neistotou na úrovni riadiacich pozícií, ktoré mohli narušiť vedenie agentúry a jej strategickú kontinuitu; uznáva, že podľa článku 41 ods. 1 písm. t) nariadenia (EÚ) 2021/2303 správna rada prijíma všetky rozhodnutia o zriadení vnútorných štruktúr agentúry, zatiaľ čo Komisia ako člen správnej rady agentúry pravidelne dohliada na reorganizáciu agentúry; konštatuje však, že napriek reorganizácii, ktorú agentúra vykonala v posledných rokoch, sa zdá, že stále existujú problémy, na čo poukazuje anonymný list z januára 2023; berie na vedomie závery Dvora audítorov za rozpočtový rok 2022 na základe nápravných opatrení prijatých agentúrou; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby našla riešenia na vykonanie nezávislého hodnotenia nedávnej reorganizácie agentúry a očakáva, že prebiehajúci audit IAS o riadení ľudských zdrojov poskytne relevantné hodnotenie miery, do akej sú súčasná organizačná štruktúra agentúry a rozdelenie zodpovednosti medzi stredné a vyššie riadiace pozície agentúry náchylné na riziká, ako sú neefektívnosť, zlé riadenie ľudských zdrojov a nedostatočná transparentnosť (okrem iného aj voči riadiacim pracovníkom agentúry);

20. so znepokojením konštatuje, že agentúra neprijala „Chartu rozmanitosti a začlenenia“ a ani neinformovala o opatreniach prijatých na začlenenie osôb so zdravotným postihnutím; pripomína, že Charta základných práv Európskej únie zakazuje diskrimináciu na základe zdravotného postihnutia a uznáva právo osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia, ktoré sú určené na zabezpečenie ich nezávislosti, sociálnej integrácie a integrácie v zamestnaní a účasti na spoločenskom živote; berie však na vedomie záväzok agentúry riešiť tieto oblasti prostredníctvom opatrení, ktoré sa zavedú po prijatí pripravovanej stratégie ľudských zdrojov; ďalej konštatuje, že agentúra prijala iniciatívy a zaviedla rôzne opatrenia na zlepšenie dobrých podmienok svojich zamestnancov na pracovisku a rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, ako sú cielené kurzy odbornej prípravy, dohody o úrovni služieb s poskytovateľmi služieb starostlivosti o deti a školami, služby psychologickej a sociálnej podpory, kampane na zvyšovanie informovanosti, ako aj voľnočasové aktivity;

Verejné obstarávanie

21. pripomína pripomienky Dvora audítorov za rozpočtové roky 2017 a 2020, podľa ktorých boli postupy verejného obstarávania na prenájom priestorov na ostrove Lesbos a v Ríme nesprávne z dôvodu nedostatočnej hospodárskej súťaže a nedodržania zásady hospodárnosti; na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že všetky následné platby uskutočnené v súvislosti s týmito konaniami sú neoprávnené vrátane súvisiacich platieb vo výške 281 095 EUR, ktoré boli uskutočnené v roku 2022; na základe správy Dvora audítorov s uspokojením berie na vedomie nápravné opatrenia prijaté agentúrou, na základe ktorých sa nájomné zmluvy na priestory na ostrove Lesbos a v Ríme skončili 30. apríla 2023, resp. 31. júla 2023; na základe konsolidovanej správy o činnosti agentúry za rok 2022 berie na vedomie, že v spolupráci s gréckymi orgánmi sa hľadá udržateľné riešenie pre nájomné na ostrove Lesbos;

22. berie na vedomie poznámku zo správy Dvora audítorov, že agentúra nakúpila IT vybavenie z online katalógu poskytovateľa namiesto z vopred schváleného cenníka, ktorý bol súčasťou finančných a technických ponúk, čo viedlo k tomu, že nákupná cena bola o 44 % (ekvivalent sumy 49 224 EUR, ktorú Dvor audítorov považuje za neoprávnenú) vyššia, ako keby sa vychádzalo z vopred schváleného cenníka; z odpovede agentúry vyplýva, že rozhodnutie o nákupe týchto položiek bolo podmienené prevádzkovými potrebami a naliehavosťou, ako aj obmedzenou dostupnosťou IT dodávok na trhu, a že boli vymedzené primerané kontrolné mechanizmy, ktoré poskytujú primeranú istotu, že nákup náhradných položiek z online katalógu bude obmedzený na cenu príslušnej položky uvedenú v pôvodnej ponuke dodávateľa;

Prevencia, riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

23. oceňuje pokrok, ktorý agentúra dosiahla v roku 2022 v oblasti riadenia a predchádzania konfliktom záujmov a etického poradenstva prostredníctvom prípravných prác, ktoré viedli k tomu, že v januári 2023 bolo prijaté jedno rozhodnutie uplatniteľné na členov správnej rady agentúry, ako aj na organizácie a príslušné orgány, ktoré sú členmi poradného fóra agentúry, a dve rozhodnutia uplatniteľné na zamestnancov agentúry; víta vymenovanie etického korešpondenta agentúry, ako aj záväzok agentúry zahrnúť štandardné texty o vyhláseniach o konflikte záujmov do pozvánok na zasadnutia, na ktorých sa zúčastňujú externí účastníci; s uspokojením konštatuje, že agentúra vypracovala usmernenie o pravidlách a postupoch po skončení pracovného pomeru, ktoré sa vzťahujú na zamestnancov odchádzajúcich z agentúry;

24. berie na vedomie, že vyhlásenia o záujmoch a životopisy členov správnej rady sú uverejnené na webovom sídle agentúry, rovnako ako vyhlásenia o záujmoch a životopisy riadiacich pracovníkov agentúry; poznamenáva však, že na webovom sídle agentúry nie sú dostupné životopisy interných a externých expertov; z odpovedí agentúry na písomné otázky Európskeho parlamentu konštatuje, že v roku 2022 sa na úrovni agentúry nevyskytli žiadne otvorené, uzavreté alebo prebiehajúce prípady konfliktu záujmov alebo oznamovania protispoločenskej činnosti; oceňuje, že agentúra udržiava úzky dialóg s príslušnými organizáciami občianskej spoločnosti pôsobiacimi v oblasti azylu prostredníctvom poradného fóra agentúry, ktorý bol v júni 2022 obnovený (116 členov) s novým súborom pravidiel vyplývajúcich z nariadenia (EÚ) 2021/2303;

Vnútorná kontrola

25. berie na vedomie zistenie zo správy Dvora audítorov, že tri prípady subdelegovania, ktoré si vyžadovali opätovné potvrdenie v apríli 2021, neboli opätovne potvrdené do februára 2022, keď bola situácia napravená, v dôsledku čoho agentúra porušila svoje vnútorné predpisy, v ktorých sa uvádza, že subdelegovanie finančných právomocí sa má obnoviť hneď po vymenovaní nového povoľujúceho úradníka vymenovaného delegovaním;

26. víta pokrok, ktorý agentúra dosiahla pri riešení odporúčaní, ktoré zostali otvorené na základe predchádzajúcich auditov vykonaných útvarom vnútorného auditu a Dvorom audítorov; konštatuje, že na základe konsolidovanej správy o činnosti agentúry za rok 2022 vyplýva, že niektoré odporúčania v súvislosti s auditom útvaru vnútorného auditu z roku 2020 („Riadenie ľudských zdrojov a etika v úrade EASO“) a 2021 („Riadenie IT a riadenie IT projektov“) stále prebiehajú alebo sa výrazne oneskorujú; zo správy Dvora audítorov ďalej vyplýva, že tri odporúčania z predchádzajúcich auditov, ktoré Dvor audítorov vykonal, sú stále otvorené: dve odporúčania týkajúce sa nájomných zmlúv na priestory na ostrove Lesbos a v Ríme, v prípade ktorých agentúra očakáva, že ich Dvor audítorov bude považovať za uzavreté v roku 2024 po vykonaní posledných súvisiacich (neoprávnených) platieb v roku 2023, a jedno odporúčanie týkajúce sa zavedenia účinných následných finančných kontrol zo strany agentúry; v tejto súvislosti vyzýva agentúru, aby urýchlila vykonávanie očakávaných nápravných opatrení a informovala orgán udeľujúci absolutórium o pokroku dosiahnutom v tejto oblasti;

27. berie na vedomie, že agentúra vykonala samohodnotenie svojho systému vnútornej kontroly na rok 2022, pričom dospela k záveru, že celkovo zavedené kontroly fungujú podľa plánu, pričom 10 zásad je plne účinných a 7 je účinných, zatiaľ čo na úrovni zložiek „Kontrolné prostredie“, „Kontrolné činnosti“ a „Monitorovacie činnosti“ sú potrebné určité zlepšenia; okrem toho zdôrazňuje, že v roku 2022 bola zavedená stratégia finančných kontrol ex post založená na riziku, ktorá vychádza z transakcií a operácií verejného obstarávania vybraných na vzorke a pokrýva dva rozpočtové roky (2020 – 2021); na základe konsolidovanej správy o činnosti agentúry za rok 2022 konštatuje, že výsledky týchto kontrol zahŕňali 44 pripomienok a 122 navrhovaných nápravných opatrení; konštatuje, že v rámci výkonu systému vnútornej kontroly na rok 2022 agentúra v prvom štvrťroku 2023 vykonala kontroly stavu vykonávania týchto 122 (vopred dohodnutých) nápravných opatrení, z ktorých príslušní vlastníci podnikov včas a primerane vykonali len 45 nápravných opatrení (40 %); vyzýva agentúru, aby sa zaoberala všetkými otvorenými nápravnými opatreniami a informovala orgán udeľujúci absolutórium o pokroku dosiahnutom v tejto súvislosti; s uznaním konštatuje, že agentúra transparentne uvádza (príloha IX ku konsolidovanej správe o činnosti agentúry za rok 2022) podrobnosti a aktuálny stav zistených nedostatkov a dohodnutých nápravných opatrení, ktoré vyplývajú z rôznych zdrojov (riadenie výnimiek a prípadov nesúladu, kritériá monitorovania vnútornej kontroly, systém vnútornej kontroly, finančné kontroly ex ante a ex post, audítorské správy, riadenie rizík atď.);

28. pripomína, že stratégia agentúry na boj proti podvodom na obdobie rokov 2020 – 2022 bola prijatá v júli 2020 a stanovuje 25 prioritných opatrení monitorovaných prostredníctvom série kontrolných činností; s uznaním konštatuje, že v roku 2022 bolo 93 % kontrolných činností súvisiacich s vykonávaním tejto stratégie považovaných za vykonané; víta úsilie agentúry o zvyšovanie informovanosti o otázkach súvisiacich s bojom proti podvodom, pričom 56,7 % štatutárnych zamestnancov agentúry sa zúčastnilo na školeniach o prevencii podvodov a identifikácii rizika podvodu; s uspokojením berie na vedomie, že agentúra transparentne prezentuje (príloha XII ku konsolidovanej správe o činnosti agentúry za rok 2022) podrobnosti a stav kontrolných činností v súvislosti so stratégiou agentúry na boj proti podvodom;

Ďalšie pripomienky

29. konštatuje, že agentúra zaviedla rôzne opatrenia na zvýšenie svojej viditeľnosti na verejnosti a prítomnosti na internete, napr. spustením modernizovaného webového sídla a novej vizuálnej identity, modernizáciou svojho portfólia sociálnych médií so zameraním na audiovizuálne formáty a prijatím skupín študentov vo svojich priestoroch;

30. pripomína úlohu agentúry pri poskytovaní podpory pri spracúvaní žiadostí o medzinárodnú ochranu, ako aj pri odbornej príprave pracovníkov zodpovedných za vybavovanie žiadostí o azyl; vyhlasuje, že je potrebné, aby agentúra naďalej poskytovala podporu členským štátom a tretím krajinám pri vybavovaní žiadostí o azyl a riešení migrácie; žiada, aby sa v rozpočte počítalo najmä s prijatím ďalších zamestnancov v prípade, že ich členské štáty potrebujú na zabezpečenie spravodlivého a primeraného preskúmania žiadostí o azyl a medzinárodnú ochranu, a to najmä tlmočníkov a psychológov pre žiadateľov, ktorí patria do zraniteľných skupín;

31. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie z 11. apríla 2024 ([3]) o výkonnosti, finančnom riadení a kontrole agentúr.

([3]) Prijaté texty, P9_TA(2024)0280.